

Tippek és buktatók

Képviselő az Európai Unió Bírósága előtt

A három igazságszolgáltatási fórumból álló Európai Unió Bírósága előtt a magyar vonatkozású, illetve a magyar nyelvű ügyek száma elenyésző a többi nyelven beérkezett keresetekhez képest. Jelen cikk ezért betekintést kíván nyújtani mindazok részére, akik ügyfeleik képviselőjében a Bírósághoz, a Törvényszékhez vagy a Közzolgálati Törvényszékhez kívánnak fordulni annál is inkább, mert az Európai Unió Bírósága alapokmányának 19. cikke értelmében az egyes eljárásokban a jogi képviselő kötelező.

Először az Európai Unió Bírósága három fórumának és az előttük indított eljárások típusainak áttekintésével foglalkozunk, majd a folytatásban kísérletet teszünk néhány olyan szabály bemutatására, amely hozzájárulhat az ügyvédek általi képviselő sikeresebbé tételéhez.

I. Az Európai Unió Bírósága és az eljárások típusai

Válasszunk nyelvet

Bár az Európai Unió Bírósága előtt az EU bármely hivatalos nyelvén indíthatunk eljárást, általában mégis mindenki saját anyanyelvén készíti el beadványait. Persze előfordulhat, hogy magyar részvétel ellenére az eljárás nyelve mégsem a magyar, mert például nem ilyen nyelven nyújtjuk be az eljárást megindító iratunkat vagy csak beavatkozóként lépünk be valamely eljárásba. Anyanyelvünk használatának előnye, hogy talán a legpontosabban így tudjuk kifejezésre juttatni, miért is fordulunk valamely bírói szervhez, hátránya viszont, hogy az egyes beadványoknak és mellékleteiknek franciára, azaz a Bíróság munkanyelvére fordítása több hónapot is igénybe vehet.

A magyar részvételű ügyek jelentős része egyébként a *Bíróságnál* köt ki, hiszen a magyar vagy más tagállambeli bíróságok által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárások, valamint a Bizottság által a Magyar Köztársaság ellen tipikusan tagállami kötelezettségszegés miatt indított eljárások kapcsán a Bíróságnak van hatásköre.

A *Törvényszék* előtt ezzel szemben lényegesen kevesebb a magyar vonatkozású ügyek száma. Míg például francia vonatkozású ügyből hetente érkezik két-három közvetlen kereset vagy a Közzolgálati Törvényszék határozata elleni fellebbezés, magyar ügyből évente kerül ugyanennyi benyújtásra. Mögöttünk már csak szlovák szomszédjaink maradnak el, akik anyanyelvükön az elmúlt fél évben egyáltalán nem adtak be a Törvényszékhez semmilyen kérelmet.

Ami a magyar ügyek típusait illeti, megemlítendő, hogy felperesként a Magyar Köztársaság néhány esetben indított a Bizottság ellen uniós finanszírozással kapcsolatban kialakult jogvita miatt megsemmisítés iránti keresetet, valamint állami támogatásról szóló bizottsági határozat megsemmisítése iránt is indult, elsősorban a villamosenergia-szektorban tevékenykedő néhány magyar piaci szereplő által kezdeményezett eljárás.

Az EU és alkalmazottai közötti jogviták elbírálására hatáskörrel rendelkező, hat éve működő *Közzolgálati Törvényszék* pedig eddig összesen négy magyar nyelven indított pert tudhat maga mögött, amelyből kettő keresettől való elállás miatt szűnt meg.

Az uniós jogi aktusok pedig nem csak a tagállamokra vonatkoznak, hanem közvetlenül érinthetik a természetes és jogi személyeket is, így az uniós bírói szervhez fordulás lehetősége itthon is annyira adott, mint más tagállamokban.

A tagállamok és az uniós intézmények által indított eljárásokkal ezért most kevésbé foglalkozunk, mivel a tagállamokat és intézményeket általában kinevezett meghatalmazottak képviselik, bár az alapokmány lehetővé teszi, hogy munkájukat tanácsadók vagy ügyvédek is segítsék.

Valamennyi többi felet azonban – így a természetes és jogi személyeket – ügyvédnek kell képviselnie, akinek különösképpen ügyelnie kell a formai és tartalmi követelmények betartására.

Nem dőlhetünk ugyanis hátra az eljárást megindító iratunknak az ügy elbírálására hatáskörrel rendelkező bírósághoz való benyújtásával, a hazainál lényegesen szigorúbb és olykor szokatlan eljárásjogi követelményeknek is meg kell felelnünk. Ez utóbbi előírások látszólagos bonyolultsága azzal magyarázható, hogy 27 tagállam különböző nyelvű és kultúrájú ügyvédei által szerkesztett beadványok összhangba hozatala céljából, a formai és tartalmi követelmények előírásával kívánják biztosítani azok könnyebb kezelhetőségét.

Ahhoz pedig, hogy beadványaink határidőben történő benyújtása felől se legyenek kétségeink, figyelembe kell vennünk az eljárási határidőkre, különösen azok számítási módjára vonatkozó szabályokat is, amelyeket az alapokmány és az adott ügyben hatáskörrel rendelkező bíróság eljárási szabályzata tartalmaz. Bár az egyes határidők tekintetében különböző szabályok alkalmazandók attól függően, hogy a sérelmezett jogi aktus a Hivatalos Lapban jelent-e meg, vagy arról esetleg az érintettet külön tájékoztatták, illetve hogy a megtámadott határozatot milyen módon közölték annak címzettjével, mindegyik esetben közös szabály, hogy az eljárást megindító iratnak az eljárás megindítására nyitva álló *határidő utolsó napjáig meg kell érkeznie a Hivatalhoz*, különben elkésettnek minősül és elutasítást von maga után.

Sajátos szabály érvényesül a beadványok megküldése tekintetében is. Az eljárási szabályzatok lehetővé teszik az iratok e-mail vagy fax útján történő megküldését azzal, hogy az eredeti példánynak legkésőbb az ilyen módon való benyújtás időpontját követő tizedik napon meg kell érkeznie az adott bíróság Hivatalához. A *tíz napos szabály* alkalmazása kicsit szokatlannak tűnhet, de tekintettel arra, hogy az EU tagállamai különböző távolságra találhatók a luxemburgi székhelyű Bíróságtól, az eljárási határidők a távolságra tekintettel tíz nappal meghosszabbodnak. Ha azonban az irat nem érkezik meg, vagy az eredeti példány nem egyezik meg a korábban e-mailen vagy faxon megküldött változattal, a Bíróság nem veszi figyelembe a korábban megküldött példányt, hanem az utóbb beérkezettet veszi csak nyilvántartásba.

Annak érdekében, hogy először is megállapíthassuk, mely eljárásokban van kiemelkedő szerepe az ügyvédeknek, a részletekbe menő tájékoztatástól eltekintve röviden összegezzük az egyes bíróságok hatásköreit.

A Bíróság, a Törvényszék és a Közszolgálati Törvényszék hatásköre

Amint azt már fentebb említettük, a „C” megjelölésű ügyekkel foglalkozó **Bíróság** a gyakorlatban leginkább a nemzeti bíróságok által kezdeményezett előzetes döntéshozatali

eljárásban ítélezik, de hatáskörrel rendelkezik az Unió valamely intézménye vagy szerve által hozott jogi aktus megsemmisítésére, az intézményi mulasztás megállapítására, valamint a Bizottságnak valamely tagállam ellen tagállami kötelezettségszegés megállapítására irányuló kereseteinek elbírálására is. Emellett fellebbviteli fórumként működik a Törvényszék által hozott határozat ellen benyújtott fellebbezések tekintetében, valamint felülvizsgálja a Közzolgálati Törvényszék által hozott határozatok ellen benyújtott fellebbezési eljárásban a Törvényszék által hozott határozatokat.

A „T” megjelölésű ügyeket elbíráló **Törvényszék** (a Lisszaboni Szerződés hatályba lépése előtt Elsőfokú Bíróság) hatáskörébe az EUMSZ 256. cikkben felsorolt és az alapokmány 51. cikke által pontosított eljárások tartoznak. E rendelkezések alapján megállapítható, hogy a Bírósággal ellentétben a Törvényszék a természetes és jogi személyek által kezdeményezhető, ezért talán számunkra kézzelfoghatóbb ügyekben rendelkezik hatáskörrel, beleértve a Közzolgálati Törvényszék által hozott határozatok ellen - kizárólag jogkérdésekre vonatkozóan - benyújtott fellebbezések elbírálását is.

Ugyanakkor az EUMSZ 263. cikke értelmében a természetes vagy jogi személyek által benyújtott kérelmeket a Törvényszék csak akkor bírálja el, ha azokat az Unió intézményei, szervei vagy hivatalai által elfogadott aktusok ellen nyújtották be, feltéve, hogy az adott jogi aktus őket közvetlenül és személyükben érinti.

A nemzeti bíróságok határozatainak felülvizsgálatára, vagy a nemzeti hatóságok határozatai vagy egyéb aktusai jogszerűségének elbírálására benyújtott kereseteket, vagy az Európai Unió intézményi rendszerébe nem tartozó nemzetközi intézmények (pl. az Emberi Jogok Európai Bírósága) által hozott határozatok ellen benyújtott kereseteket, mint elfogadhatatlanokat a Törvényszék hatáskör hiánya miatt elutasítja.

Sikerrel járhatunk viszont, ha a feltételek fennállása esetén például uniós intézmény határozatát támadjuk meg, vagy ilyen aktus miatt kártérítésre irányuló pert indítunk az EU szerződésen kívüli felelősségének megállapítása érdekében. De dömpingellenes vám kivetéséről szóló tanácsi rendelet megsemmisítésére irányuló keresetünket vagy a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal fellebbezési tanácsa által hozott határozatok megsemmisítésére irányuló szellemi tulajdonnal kapcsolatos perünket is a Törvényszék előtt kell megindítanunk.

A hatáskör vizsgálatánál ugyanakkor érdemes az EUMSZ-t és az eljárási szabályzatokat a magyar nyelven kívül más nyelven is tanulmányozni, mert sajnos a magyar fordítás több esetben hagy kívánnivalót maga után. Így például az EUMSZ 272. cikke értelmében a Törvényszék hatáskörébe tartoznak az Unió által kötött, kifejezetten a Törvényszék hatáskörét kikötő szerződésre vonatkozó jogviták, de az EUMSZ www.eur-lex.europa.eu oldalon elérhető magyar nyelvű változata tévesen a „választottbírói kikötés” kifejezést használja, a választottbírói bíróságnak pedig nem sok köze van az Európai Unió Bíróságához. Ugyanezt a téves megfogalmazást követi a Törvényszék eljárási szabályzata 44. cikk 5.§-a is, amely előírja, hogy a keresetlevélhez a választottbírói kikötést tartalmazó szerződés egy példányát is csatolni kell.

A harmadik uniós igazságszolgáltatási fórum, az „F” megjelölésű ügyekkel foglalkozó **Közzolgálati Törvényszék** hatáskörébe tartozó, az EU intézményei és alkalmazottai közötti jogvitákban a képviseletet többnyire Belgiumban vagy Luxembourgban bejegyzett és többnyire ilyen jellegű ügyekre szakosodott ügyvédek látják el. Ez nem is csoda, hiszen az uniós alkalmazottak legnagyobb része ebben a két országban él. Érdekesség, hogy – bár az EU bármely hivatalos nyelvén lehet keresetet benyújtani, – ezekben az ügyekben az eljárás

nyelve tipikusan a francia, amely abból a szempontból jelenthet előnyt, hogy a Bíróság hivatalos munkanyelvéről lévén szó, a beadványok fordítására nem kerül sor, amely egyben gyorsabb ítékezéssel is jár.

II. Az ügyvéd által benyújtandó keresetlevéllel kapcsolatos eljárásjogi követelmények

A keresetlevél formai és tartalmi követelményei, különös tekintettel az ügyvédi képviselőre

A Bíróság, a Törvényszék és a Közzolgálati Törvényszék előtt az eljárást a hivatalvezetőnek címzett keresetlevéllel kell megindítani, amelyet úgy kell előterjeszteni, hogy abból az eljárásban részt vevő felek személye, a kereset tárgya, valamint a kereseti kérelem egyértelműen megállapítható legyen. A hivatalvezető az eljárásjogi kérdésekkel foglalkozó Hivatal élén áll, aki az ott dolgozó tanácsosokkal együtt segíti a bíróság munkáját tanácsadással annak érdekében, hogy a bírók az anyagi jogi kérdésekben való döntésekre összpontosíthassanak.

A kereseti kérelmet és a felhozott jogalapok és főbb érvek összegzését egyébként külön dokumentumban is csatolni kell, mert ez szolgál majd a keresetlevélnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzététele alapjául.

A keresetlevéllel szemben támasztott **formai követelmények** azt a célt szolgálják, hogy a Bíróságra benyújtott iratok legalább hasonló formában kerüljenek az ügyet elbíró bírói tanácsok elé. Ennek megfelelően e követelmények figyelmen kívül hagyása egyes esetekben semmilyen következménnyel nem jár, míg más esetekben hiánypótlási felhívást vagy akár a kereset elutasítását is maga után vonhatja. Ennek elkerülése érdekében vegyük figyelembe a feleknek készített gyakorlati útmutatókat is, amelyek a www.curia.europa.eu oldalon bárki számára hozzáférhetők.

Korlátozva van ugyanis, hogy beadványaink hány oldalból állhatnak, de az is, hogy formailag hogyan kell őket megszerkeszteni (nem csak az oldalakat, de a bekezdéseket is számoznunk kell, a keresetlevélhez pedig iratjegyzéket kell csatolni). Ha ettől eltérünk, számíthatunk arra, hogy a Hivatal felszólít az iratok helyes formában történő benyújtására.

Vannak természetesen olyan formai követelmények, amelyek inkább csak útmutatóként szolgálnak, de be nem tartásuk nem jár szankcióval. Így például, ha nem az előírt 12-es, illetve lábjegyzetek esetén 10-es betűmérettel, vagy nem A/4-es lapra készítjük beadványainkat, vagy ha tűzőgéppel összetűzzük az egyes iratokat, legfeljebb a Hivatalban dolgozó asszisztensek nem tetszését váltjuk ki, de hiánypótlási felhívást nem kapunk.

A **tartalmi követelmények** tekintetében azonban előírás, hogy a keresetlevélnek tartalmaznia kell mindazt, amely alapján az ellenérdekű fél ellenkérelmét előkészítheti.

Az Unió három igazságszolgáltatási fórumára vonatkozó közös szabályokat lefektető alapokmány 21. cikke alapján tehát a keresetlevélnek tartalmaznia kell:

- a kérelmező nevét és lakcímét (vagy székhelyét),
- az ellenérdekű fél vagy felek nevét és lakcímét (vagy székhelyét),
- az aláíró perbeli állását,
- a jogvita tárgyát,

- a kereseti kérelmet, illetve a Bíróság döntésére irányuló kérelmet,
- a kérelem alapjául szolgáló jogalapok rövid összefoglalását.

Az egyes eljárásokban betartandó további szabályokat az eljárási szabályzatok határozzák meg. Így például a szellemi tulajdonnal kapcsolatos perekben a Törvényszék eljárási szabályzatának 132. cikke alapján a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (OHIM) fellebbezési tanácsának megtámadott határozatát is mellékelni kell és fel kell tüntetni azt az időpontot, amikor a felperesnek a sérelmezett határozatot kézbesítették.

Fontos szempont az is, hogy a kereseti kérelmet, a hivatkozott jogalapokat és jogi érveket érthető módon kell összefoglalni, mert az EU Bírósága nem köteles a nem egyértelműen megfogalmazott és csak a csatolt mellékletekből kikövetkeztethető kereseti kérelem lényegét megállapítani. Ha a keresetlevél szövege nem egyértelmű, az a keresetlevéllel szemben megfogalmazott tartalmi követelmények megsértését jelenti és a kereset elutasítását vonja maga után.

A jogi képvisellel kapcsolatban rögzített legfontosabb szabály a már említett alapokmány 19. cikk második bekezdése, amely alapján a tagállamok és uniós intézményeken kívül minden felet, így a természetes és egyéb jogi személyeket **ügyvédnek kell képviselnie**. Az az ügyvéd járhat el képviselőként, aki valamely tagállam bírósága előtt vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás más részes államának bírósága előtt eljárni jogosult. Nem feltétel tehát, hogy a képviselt személlyel azonos tagállamból származó legyen, ami már csak azért sem lehetne előírás, hiszen harmadik országbeli személyek is jogosultak keresetet indítani.

Eltérő szabályozás érvényesül jelenleg abban a tekintetben is, hogy szükség van-e a fél által adott *meghatalmazásra* vagy sem. Természetes és a közjog hatálya alá tartozó jogi személyek esetén ugyanis a keresetlevélhez nem kell meghatalmazást csatolni, hanem elegendő a keresetlevélben a megbízás létrejöttére utalni és az ügyvédnek a képviselet ellátására való jogosultságát igazolni.

A magánjog hatálya alá tartozó jogi személyek által benyújtott keresetlevélhez azonban csatolni kell az említett jogi személy jog szerinti létezését alátámasztó létesítő vagy bármely más okiratot, valamint az ügyvéd számára adott meghatalmazást és bizonyítani kell azt a tényt, hogy a meghatalmazás az erre felhatalmazott személy által, szabályszerűen lett kiállítva.

Az ügyvéd általi képviselet kötelező jellege azt is jelenti, hogy az a fél, aki egyébként jogosult eljárni valamely tagállam bírósága, illetve az EGT-megállapodás valamely más részes államának bírósága előtt és ezt ügyvédi igazolványának vagy a kamarai tagságát bizonyító más iratnak a csatolásával igazolja is, önmagát akkor sem képviselheti a Bíróság előtt. A Bíróság joggyakorlata értelmében ugyanis az ügyvédnek az általa képviselt személytől független személynek kell lennie, tehát például egy alkalmazásban álló cégjogász sem láthatja el az Európai Unió valamely bírói fóruma előtt az őt alkalmazó cég képviselétét.

Amennyiben pedig az ügyvéd a keresetlevelet vagy a fellebbezést nem írja alá, vagy az aláírás nem ügyvédtől származik, akkor az alapvetően nem is vehető nyilvántartásba, azaz még ügyszámot sem kap. Ha erre a hiányosságra csak a keresetlevél nyilvántartásba vétele után derül fény, akkor a Hivatal a keresetlevél beérkezésének visszaigazolása után is elutasíthatja a keresetet.

Ráadásul nem megfelelő jogi képviselet esetén a Bíróságnak a kialakult joggyakorlat szerint nem kötelessége a keresetet benyújtó fél képviselőjének előzetes tájékoztatása arról, hogy keresete emiatt elfogadhatatlannak minősül. A gyakorlatban azonban a Hivatal alkalmazottai a beérkezett keresetlevelek megvizsgálását követően telefonon vagy más távközlési eszköz útján tájékoztatják a képviselőként megjelölt ügyvédet a hiányosságról annak érdekében, hogy az még a keresetlevél benyújtására nyitva álló határidő előtt orvosolhassa a helyzetet.

Ezért szükséges előre megbizonyosodni arról, hogy ügyünk elbírálására a Bíróság, a Törvényszék vagy a Közszolgálati Törvényszék rendelkezik-e hatáskörrel. Ha ugyanis a beadványt tévesen például a Bíróság hivatalvezetőjéhez nyújtjuk be, holott az eljárás a Törvényszék elé tartozik, a hivatalvezető azt az alapokmány 54. cikke értelmében haladéktalanul továbbítja a Törvényszék hivatalvezetőjének. A határidő utolsó napján beérkezett keresetnek a hatáskörrel rendelkező szerv elé történő áttétele esetén ugyanis példánknál maradva már nem lesz lehetőség arra, hogy a Törvényszék Hivatalának alkalmazottai felhívják a képviseletet ellátó ügyvéd figyelmét az esetleges hiányokra, mivel ez utóbbihoz a kereset már határidőn túl érkezik meg.

Ilyen esetben a felperes már csak elháríthatatlan külső okra hivatkozva próbálhat érvelni annak érdekében, hogy határidőn túl beérkezett keresetét kézbesítsék az ellenérdekű félnek és az eljárás írásbeli szakasza az általános szabályok szerint folytatódjon.

Amennyiben keresetlevelünket a határidő lejárta előtt röviddel küldjük csak meg, akkor azt mindenképpen érdemes először e-mail vagy fax útján eljuttatni a Hivatalhoz, de ügyelnünk kell arra, hogy ilyenkor *kizárólag az aláírt eredeti* (és tíz napon belül postai úton is megérkezett) *példány beszkenelt másolatát* fogadják el.

Elektronikus aláírás, aláírás-bélyegző, számítógép által létrehozott más aláírás az eljárási szabályzatban foglalt követelményeknek nem felel meg. Az aláírás eredetiségét az informatikai újítások mellett sokszor nehéz szabad szemmel megállapítani, de a Hivatal ilyenkor egész egyszerű, „nedves rongy próbával” hamar kideríti, hogy valóban tintával aláírt, eredeti változatról van-e szó.

A beszkenelt iratnak a postai úton megküldött eredeti dokumentummal való azonossága azt is jelenti, hogy az eljáró ügyvéd még arra sem hivatkozhat, hogy nem a beszkenelt, hanem egy másik eredeti példányt küldött meg, az eredetileg beszkenelt változatot pedig lefűzte saját aktájába. A Hivatal nem csak azt vizsgálja, hogy a beszkenelt és eredeti iratot ugyanaz a személy írta-e alá, hanem azt is, hogy a két aláírás pontosan ugyanazon a helyen van-e a papíron.

Mindez nagyon formálisnak tűnhet, de a Bíróság 2011. szeptember 22-én hozott, C-426/10 P Bell&Ross kontra OHIM ügyben hozott ítéletében ismételten helyt adott e szigorú bírói érvelésnek és elutasította a Törvényszék végzése ellen benyújtott fellebbezést. A konkrét ügyben éppen az e-mailen történő megküldést követően postai úton is eljuttatott keresetlevelén szereplő ügyvédi aláírás eredetisége volt vitatott. Az ügyvéd az ügyben első fokon eljáró Törvényszék előtti eljárásban tévedésből nem a beszkenelt dokumentum eredeti példányát küldte meg. A Törvényszék felhívását követően azonban az eredeti aláírással ellátott példányt már csak a keresetindításra nyitva álló határidő lejárta után, ráadásul az e-mailen eljuttatott keresetlevelének beérkezését követő tíz napon túl küldte meg anélkül, hogy menthető tévedésre sikeresen hivatkozott volna. Ennek megfelelően keresetének nyilvántartásba vételére csak az eredeti példány megérkezésének napjával került sor, amelyet aztán elkésettség miatt elutasítottak.

Egyetlen *kivétel* van a kötelező ügyvédi képviselet alól, a *költségmentesség iránti kérelem* benyújtása. Bár az Európai Unió Bírósága előtti eljárás illetékmentes, a jogi képviselő és az ellenérdekű fél költségei az eljárásban komoly összeget tehetnek ki, ezért mindhárom igazságszolgáltatási fórum eljárási szabályzata biztosítja, hogy a kérelmező az eljárás megindítása előtt nyomtatvány útján, a megindítani kívánt eljárás rövid ismertetése mellett költségmentesség iránti kérelmet terjesszen elő. Nincs helye költségmentességnek nyilvánvalóan elfogadhatatlan vagy megalapozatlan kereset esetében, ezért ilyen esetben a költségmentességi kérelmet is elutasítják.

Ugyanakkor meg kell említeni, hogy amennyiben az ügyvéd valamely tagállamban való eljárásra vonatkozó jogosultságát nem igazolta megfelelően a keresetében azáltal, hogy nem nyújtotta be ügyvédi igazolványát, amelyből kamarai tagsága megállapítható, nem ad elutasításra okot, hanem a Bíróság hiánypótlásra hívja fel ésszerű, általában két hetes határidő biztosításával. Ha úgy vesszük, az ügyvéd aláírásának „tökéletessége” első körben fontosabbnak tűnhet, mint annak igazolása, hogy jogosult-e a képviselet ellátására. Ugyanakkor, ha az ügyvédi képviseletre vonatkozó jogosultságot a hiánypótlásra biztosított határidőn belül nem csatolják, a kereset ugyanúgy elutasítható.

Láthatjuk tehát, hogy a viszonylag formális bírósági eljárásban az ügyvéd felelőssége, hogy a különböző követelményeknek megfelelően lássa el a képviseletet az uniós eljárásjogot szabályozó alapokmány, valamint a Bíróság, a Törvényszék vagy a Közzolgálati Törvényszék eljárási szabályzatai szerint és ne kerüljön elutasításra az általa benyújtott keresetlelve azért, mert formai vagy tartalmi követelményeknek nem tett eleget. A feladat persze csak első látszatra tűnhet komolynak, hiszen a többi tagállamban dolgozó kollégáink egész jól megbirkóznak vele. Tegyük mi is így!

2011. október

Dr. Nagy Vera

ügyvéd, európai jogi szakjogász